



Старата патриаршеска черква въ Асенова махала бѣше величествена съ своитѣ свѣтли и просторни трѣмове. Широкият ѝ дворъ, покритъ съ плочи, бѣ обграденъ околорѣстъ съ кичести чимшири, всрѣдъ които се издигаше патриаршеската черква Св. апостоли Петъръ и Павелъ, построена отъ царь Калояна презъ 1207 година. Четири мраморни колони подпиратъ нейния многосводестъ гивгиренъ покривъ, изписанъ отвжтре съ величествени образи и сцени отъ Светото писание.

Нѣкога, презъ времето на славнитѣ български царе отъ Второто българско царство, тукъ сж отправяли молитви къмъ Всевишния стари наши патриарси, въ дни на народна радостъ и въ тежки дни за Царството. Клиръ отъ владици и свещеници е пѣлъ въ хоръ божествени пѣсни.

Въ този храмъ е шумѣла баграницата на царь Иванъ Асена II;

мѣркали сж се въ царственъ блѣсъкъ българскитѣ царици и княгини; смирено, съ воценица въ ржка, сж стоели предъ олтарния иконостасъ млади и бѣловласи боляри, велможи и царски сановници, облѣчени въ разноцветни кадифени и копринени облѣкла, наметнати съ тежки намѣтала, стегнати въ желѣзни ризници и препасани съ кжси сребърни мечове.

Дѣсната врата на църковния олтаръ води къмъ една тѣсна стаичка, взидана въ стенитъ на черквата, затворена отвънъ съ желѣзна врата. Това е прочутата книгохранителница на Търновската патриаршия. Въ нея се съхраняватъ старитѣ кожени ржкописни книги, изписани съ български слова, украсени съ царски златни подписи и скрепени съ голѣми държавни печати.

Откакто бѣ паднала старата столица подъ властѣта на Баязида и грѣцкитѣ владици заеха